

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.ΒΑΛ1(ε)

ΤΑΞΗ: Α' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ

Ημερομηνία: Κυριακή 19 Απριλίου 2015
Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Θουκυδίδου Ιστορία, 3, Κεφ. 75, 1-5

Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένῃ ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπλίταις· ζύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ξυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζουσιν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἐμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἳ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσσόν τι ἐν κινήσει ᾧσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοῖς πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψουσιν. καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἳ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμβεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὡς οὐδὲν αὐτῶν ὑγιᾶς διανοουμένων τῇ τοῦ μὴ ξυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὄπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν. Ὁρῶντες δὲ οἱ ἄλλοι τὰ γιγνόμενα καθίζουσιν ἐς τὸ Ἡραϊον ἰκέται καὶ γίνονται οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων. Ὁ δὲ δῆμος δείσας μὴ τι νεωτερίσωσιν ἀνίστησιν τε αὐτοὺς πείσας καὶ διακομίζει ἐς τὴν πρὸ τοῦ Ἡραίου νῆσον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκεῖσε αὐτοῖς διεπέμπετο.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.ΒΑΛ1(ε)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να αποδοθεί στη νέα ελληνική το απόσπασμα: «Τῇ δὲ ἐπιγυνομένη ἡμέρᾳ... ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν».

Μονάδες 30

B.1. Ποιοι ἦταν οἱ ὅροι τῆς συμφωνίας που διαπραγματευόταν ο Νικόστρατος;

Μονάδες 10

B.2. Να χαρακτηριστεί ἡ προσωπικότητα τοῦ Νικόστρατου με βάση τις ἐνέργειές του στο απόσπασμα που σας δίνεται.

Μονάδες 10

B.3. ΠΑΡΑΘΕΜΑ

Ο Θουκυδίδης στὸ 1.22 γράφει: «...Κι' ὅταν ἀκούει κανεὶς τὴν ἱστορία, ἴσως δε φαίνεται τόσο εὐχάριστο, ὅτι δε μοιάζει με παραμῦθι: ὅσοι ὁμῶς θέλησαν νὰ ἐξετάσουν τὴν καθαρὴ ἀλήθεια τῶν ὁσῶν ἐγέναν, καὶ ἐκείνων που μέλλουν κάποτε νὰ ξαναγίνουν, ὅπως εἶναι ἡ φύση τῶν ἀνθρώπων ἢ τὰ ἴδια τὰ παρόμοια, θὰ μου φτάσει ἀν' αὐτοὶ τὰ κρίνουν ὠφέλιμα. Γιατί τὸ ἔργο μου ἔχει συγγραφεῖ περισσότερο γιὰ νὰ τύχουν οἱ ἀνθρώποι αἰώνιο χτῆμα τοὺς παρά σαν ἀγώνισμα γιὰ νὰ τ' ἀκούει κανεὶς μίᾳ μόνο φορᾶ» (Μετάφραση Ἑλλης Λαμπριδῆ).

Με βάση τὸ παραπάνω παράθεμα καὶ τὸ ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ πρωτότυπο κείμενο που σας δόθηκε, νὰ διακρίνετε τις πραγματικὲς αἰτίες ἀπὸ τις ἀφορμὲς που καθοδήγησαν τὴ συμπεριφορὰ τῶν δημοκρατικῶν στὴν Κέρκυρα καὶ νὰ ἐπισημάνετε τὸν σκοπὸ τὸν ὁποῖο ἐξυπηρετεῖ ἡ διακρίση αὐτὴ σύμφωνα με τὸ Θουκυδίδη

Μονάδες 10

B.4. Με ποιο τρόπο παραθέτει ὁ Θουκυδίδης τοὺς λόγους τῶν ομιλητῶν στις δημηγορίες του καὶ γιατί;

Μονάδες 10

B.5. α) **καταλιπεῖν, πληρώσαντες, ἔλαβε, διέφθειραν, ὀρώντες:** Νὰ γράψετε ἀπὸ μίᾳ ὁμόρριζη λέξη, ἀπλή ἢ σύνθετη, τῆς ἀρχαίας

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.ΒΑΛ1(ε)

ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 5

- β)** Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με την **αντώνυμή** της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. αίτιος	α) άνίστημι
2. έχθρός	β) κενῶ
3. ἴσος	γ) καινῶ
4. καθίζω	δ) ἄνισος
5. πλήρῶ	ε) φίλος
	στ) ἐναντίος
	ζ) ἀναίτιος

Μονάδες 5

- Β.6.** Να γράψετε τον τύπο που ζητείται για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις:

- α)** **όπλίταις:** τη γενική του ενικού αριθμού
κινήσει: την κλητική του ενικού αριθμού
ύγιες: τη δοτική του ενικού αριθμού στο θηλυκό γένος
τινάς: την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού στο ουδέτερο γένος
ἐλάσσους: τη δοτική του πληθυντικού αριθμού στο αρσενικό γένος στον υπερθετικό βαθμό

Μονάδες 5

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.ΒΑΛ1(ε)

- β) **ἔμειναν:** τον ίδιο τύπο στο μέλλοντα
ἀποπλεύσεσθαι: το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα
καταλιπεῖν: το δεύτερο ενικό πρόσωπο της προστακτικής του αορίστου β' στη φωνή που βρίσκεται
ἀποπεμφθῶσι: το τρίτο ενικό πρόσωπο της ευκτικής του ίδιου χρόνου
διέφθειραν: το απαρέμφατο του παρακειμένου της μέσης φωνής

Μονάδες 5

- B.7. α)** Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις λέξεις που σας δίνονται:

Μεσσηνίων:

ἀποπλεύσεσθαι:

δείσαντες:

ταύτη:

ἔς τὴν νῆσον:

Μονάδες 5

- β) «εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν»: Να αναγνωρίσετε τον παραπάνω υποθετικό λόγο του κειμένου (**μονάδες 2**) και να τον μετατρέψετε έτσι ώστε να δηλώνει την απλή σκέψη του λέγοντος (**μονάδες 3**).

Μονάδες 5